

Bono ผู้เป็น Rock Star ที่ไม่ธรรมดา

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Varakorn@dpu.ac.th

การได้เป็นบุคคลแห่งปีของนิตยสาร Time นั้น คนในโลกตะวันตกถือกันว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่งในปีนี้ได้เลือก Bill และ Melinda Gates เจ้าของ Microsoft และมูลนิธิที่มีเงินทุนใหญ่ที่สุดในโลก และ Bono ตารา Rock Star แห่งวง U2 สำหรับ 2 คนแรกนั้นไม่น่าแปลกใจ แต่เหตุใด Bono จึงได้รับเลือก คำตอบของคำถามนี้มีอะไรที่คิดอยู่หลายประการ

Bono เป็นนักร้องชาวไอริช อายุ 45 ปี ตัวแทนวง U2 ที่มีชื่อเสียงดังก้องโลกมาเป็นเวลากว่า 20 ปี คอนเสิร์ตของเขามีบุคคลสำคัญของโลกเข้าชมอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจัดที่ไหนก็จะมีคนเข้าชมแน่นขนัด U2 ได้รับเลือกเข้า Rock and Roll Hall of Fame ในเดือนมีนาคม 2005 และเป็นวงที่ทำรายได้สูงสุดในการเล่นคอนเสิร์ตทั่วโลกในปี 2005 ด้วย

Bono (อ่านว่า Bah-noh) มีชื่อจริงว่า Paul Hewson เป็นสมาชิกของวง U2 ที่มีอยู่ด้วยกัน 4 คน ตัวเขาเองเป็นคนแต่งเพลงและเป็นนักร้อง ในขณะที่อีก 3 คนมีทักษะเป็นเยี่ยมในด้านดนตรี วงของเขาก็ออกนอกกรอบแบบวงดนตรี rock สมัยนี้ทั้งหลาย นอกจากความเก่งกาจด้านดนตรีแล้ว วงเขามีทีมจัดการที่เข้มแข็งอยู่เบื้องหลัง Bono เกิดในเมือง Dublin ประเทศไอร์แลนด์ เป็นไอริชชานแท้ที่เต็มไปด้วยอารมณ์รุนแรงมุ่งมั่น จุดเด่นของวง U2 ก็คือการพาแฟนสองลอยไปตามเสียงเพลงที่ปลุกเร้าความคิดในเรื่องจิตวิญญาณและกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

Bono ปัจจุบันถูกขนานนามว่าเป็น rock star-statemán ตำแหน่งผู้อ่านเคยเห็นนักร้องหน้าตาไม่ไกลหนวดโกนเครา ผิวขาว ใสหมวกปีกบาน ขอบใต้แว่นตากันแดดเดี่ยวๆ ใสตุ้มหู หรือผมเสียไปข้างหลัง หน้าตาทำทางเอเรื่องใส่เสื้อยีนส์บ้าง เสื้อหนังบ้าง สูง 170 เซนติเมตร แต่ใส่รองเท้าส้นหนา และไต่ยืนคำพูดคมๆ จากเขา นั้นแหละครับ Bono

Bono มีความสามารถเป็นเยี่ยมในการพูดจาโน้มน้าวใจคนและสะกดคนดู มีอารมณ์ขัน มีคำคม กล่าวกันว่า เขาเป็นคนที่เสน่ห์ตรงที่เป็นคนมีความจริงใจ จริงจัง เอื้ออารี และมีอารมณ์อ่อนโยนของนักแต่งเพลง

เขาเป็นคนที่เชื่อมั่นในศาสนาอย่างเรียบง่าย (พ่อเป็นคาทอลิก แม่เป็นโปรเตสแตนต์) บุคคลสองคนที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของเขาคือ Pope John Paul II และ Billy Graham เขาบอกว่าไม่ชอบพูดถึงคำสอนในศาสนาแต่ชอบปฏิบัติแทนเพราะ

เขาบอกว่า "มี secondhand-car salemen for God อยู่เพียงพอแล้ว"

Bono มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าในการช่วยเหลือคนยากจนที่สุดในประเทศด้อยพัฒนาของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแอฟริกาที่ในทุกนาทีเด็กสองคนตายด้วยมาลาเรีย ในทุกนาทีผู้หญิงหนึ่งคนในประเทศยากจนตายด้วยปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ และในทุกนาที 9 คนติดเชื้อ HIV 3 คนตายด้วยโรคเอดส์

เมื่อสี่สิบปีก่อนวง U2 เล่นดนตรีเพื่อ Live AID สำหรับหาเงินช่วยเหลือมอบแก่การอดอยากในแอฟริกา หลังจากนั้นเขาก็กับภรรยาชื่อ Ali Hewson ใช้เวลา 6 อาทิตย์ทำงานในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าในเอธิโอเปีย ประสบการณ์จากการเห็นความยากจน คอรัปชั่น สงคราม เปลี่ยนแปลงเขาอย่างลึกซึ้ง เขาเกิดความคิดที่จะใช้ความดังของเขาจากการเป็น rock star ทำประโยชน์ให้แก่มนุษยชาติ

Bono เริ่มต้นค้นหาข้อเท็จจริงและความรู้ในเรื่องการแก้ไขความยากจนในประเทศด้อยพัฒนาจากผู้รู้ (ใช้ความรู้เป็นฐานก่อนตัดสินใจเหมือนที่คุณหมอประเวศ วะสี

สอน) ไม่ว่าจะจากนักเศรษฐศาสตร์ชื่อดังในเรื่องความยากจน เช่น Jeffrey Sachs จากหน่วยงานธนาคารโลก จาก NGO's จาก Bobby Shriver หลานตระกูลเคนเนดีที่เป็นเพื่อนเขา ฯลฯ

ขั้นต่อไปก็คือการพบปะนักการเมืองอเมริกัน (เขาและภรรยาพร้อมลูก 4 คน เดินทางไปวอชิงตัน ดี.ซี.เป็นประจำ ทั้งๆ ที่ต้องวนกับคอนเสิร์ต) พบผู้นำทางความคิดในองค์กรต่างๆ พบประธานาธิบดีคลินตันและบุช ตลอดจนพบผู้นำยุโรปเป็นระยะๆ ด้วยการใช้ตัวของการเป็นคนดังที่มีชื่อเสียงอยู่บนฐานของความเชื่อมั่นในการสร้างความดีความงามให้แก่โลก

Bono เล่นเกมพวกนี้ได้เก่งมาก เพราะทุกคนก็ปรารถนาที่จะมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เขินบวก ตอนแรกผู้คนที่กลางแกลงใจว่าจะเป็นการตลาดส่วนตัวเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของเขาหรือไม่ แต่เมื่อได้พบปะพูดคุยกับเขาแล้วทุกคนก็เชื่อว่าเขาเป็น "ของจริง" และให้การสนับสนุน

งานชิ้นสำคัญที่ตัวเขา องค์การของเขา ที่ตั้งขึ้นเพื่อพันธกิจนี้ (DATA ซึ่งย่อมาจาก Debt AIDS-Trade-Africa) กับ Bill และ Melinda Gates ทำสำเร็จก็คือผลักดันให้ที่ประชุม G-8 (ที่ประชุมของประเทศร่ำรวยที่สุดในโลก 8 ประเทศ) ในการประชุมเมื่อกกลางปีที่ผ่านมามีมติให้พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเหล่านี้รวม 50,000 ล้านดอลลาร์ (25,000 ล้านดอลลาร์ เป็นของแอฟริกา) และยืนยันที่จะจัดหาสำหรับผู้ที่ติดเชื้อ HIV เกือบ 10 ล้านคนในประเทศยากจนสุดให้

G-8 ประชุมกันที่เมือง Gleneagles ในสกอตแลนด์ ในงานนี้ Bono ได้พบ 5 ใน 8 ผู้นำของ G-8 พร้อมกับจัดคอนเสิร์ตในเมือง Edinburgh ในเวลาใกล้เคียงกันเพื่อสร้างแรงกดดันสนับสนุนอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นก่อนการประชุม G-8 ไม่นาน เขาจัดคอนเสิร์ตให้คนเข้าฟังฟรีในทุกประเทศที่เป็นสมาชิกของ G-8 เพื่อสนับสนุนไอเดียของการยกหนี้ ผลก็คือมีคนเข้าฟังแน่นขนัดพร้อมกับสนับสนุนไอเดียของเขา ซึ่งเป็นแรงไปกดดันผู้นำอีกต่อหนึ่ง

ตั้งแต่ปี 2001 เป็นต้นมา ตัวเลขการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศยากจนเพิ่มขึ้นสูงอย่างน่าสังเกต จนไม่รู้ว่าเป็น Bono Effects หรือไม่ กล่าวคือตั้งแต่ปี 2001 เพิ่มจาก 67,000 ล้านดอลลาร์ เป็น 80,000 ล้านดอลลาร์ และคาดว่าจะสูงขึ้นอีกร้อยละ 80 ก่อนถึงปี 2010 ทั้งนี้ เนื่องจากหลายประเทศในยุโรป ได้ยืนยันว่าจะบริจาคเงินร้อยละ 0.7 ของ GDP (สหรัฐอเมริกา ปัจจุบันบริจากร้อยละ 0.1) ซึ่งการยืนยันเหล่านี้เขามีส่วนร่วมในการผลักดัน

ลิงที่ Bono มีไม่ใช่ความสงสารซึ่งทำให้เกิดความต้องการช่วยลดความเจ็บปวด หากเป็นความเร่าร้อนแห่งอารมณ์เมื่อเห็นความอยุติธรรมและต้องการแก้ไข ซึ่งจะช่วยย้วย กระตุ่น ชักจูง โน้มน้าวให้คนในระดับมหาเศรษฐี และคนชั้นกลางโผล่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขความอยุติธรรมที่เพื่อนร่วมโลกจำนวนหนึ่งเผชิญอยู่

ถ้าท่านผู้อ่านสนใจวง U2 ของ Bono ลองฟังเพลง One (เพื่อทำให้ poverty เป็น history) เพลง Walk On (ได้แรงบันดาลใจจากการต่อสู้ของ Aung San Suu Kyi) และเพลง Where the Streets Have a Name ดูซิครับ

ความสุขมิได้เกิดจากแค่มีรถ คาเฟ่คันใหม่ เครื่องบินส่วนตัว อำนาจการเมือง และความมั่งคั่งเท่านั้น ยังมีสิ่งงดงามที่ควรปฏิบัติและมีคนช่วยให้เราทำตามอีกมากมายนักครับ

(ข้อมูลหลักจาก Time, January 2, 2001)